

разбирате и разсъжждавате върху думите ми, дали съм върни по форма, по съдържание и по смисълъ. Да виждашъ нѣщата само физически, това значи, да виждашъ формата имъ; да ги виждашъ духовно, това значи виждане по съдържание; да ги виждашъ умствено, това значи, да виждашъ смисъла на нѣщата. Обаче, човѣкъ трѣбва да вижда и въ тритъ свѣта — по форма, по съдържание и по смисълъ. Това значи външно и вътрешно виждане.

И тъй, органът на зрението, т. е. окото има отношение къмъ човѣшкия умъ. Човѣкъ трѣбва да има здрави очи, за да се радва на здравът и добре организиранъ мозъкъ. Интелигентността, разумността и способностите, съ които човѣкъ се проявява въ физическия свѣтъ, се намиратъ на целото. Достатъчно е да погледнете целото на човѣка, за да разберете, доколко той е разуменъ, интелигентенъ, способенъ, наблюдаленъ, разсѫдливъ. Нѣкой погледне целото си и казва, че е много уменъ. Колко е уменъ? Азъ съмъ правилъ измѣрвания на целата на българитъ и намѣрихъ, че на височина целото имъ достига най-много 6—7 см., а на широчина 16—17 см. Въ тѣзи размѣри се движи умътъ на българина. Обаче, важността на нѣщата не се заключава толкова въ голѣмината имъ, колкото въ тѣхната организираност. Не е достатъчно целото да бѫде много високо и широко. Важно е мозъкът да бѫде организиранъ. Малка е плоскостта на човѣшкото чело, но чрезъ нея се проявяватъ три свѣта: умътъ на физическия свѣтъ, умътъ на духовния свѣтъ и умътъ на Божествения свѣтъ. Тѣзи свѣтове се проявяватъ въ всѣки човѣкъ различно, поради което хората не се разбиратъ. Затова казваме: Колкото хора има на земята, толкото различни разбирания сѫществуватъ. Нѣкои окултисти дѣлятъ ума на висшъ и нисшъ, т. е. „висшъ и нисшъ манасъ“. Висшиятъ умъ се дѣли на висшъ наблюдателъ, който заема горната част на целото; той разглежда нѣщата отвѣнъ и отвѣтре. Срѣдната част на целото се заема отъ тъй наречения ретентивенъ умъ; той възприема външните и вътрешните впечатления и ги складира въ себе си. Долната част на целото, надъ веждитъ, представя нисния умъ, който наричаме наблюдателъ, предметъ или обективенъ; той възприема впечатления отъ близ-